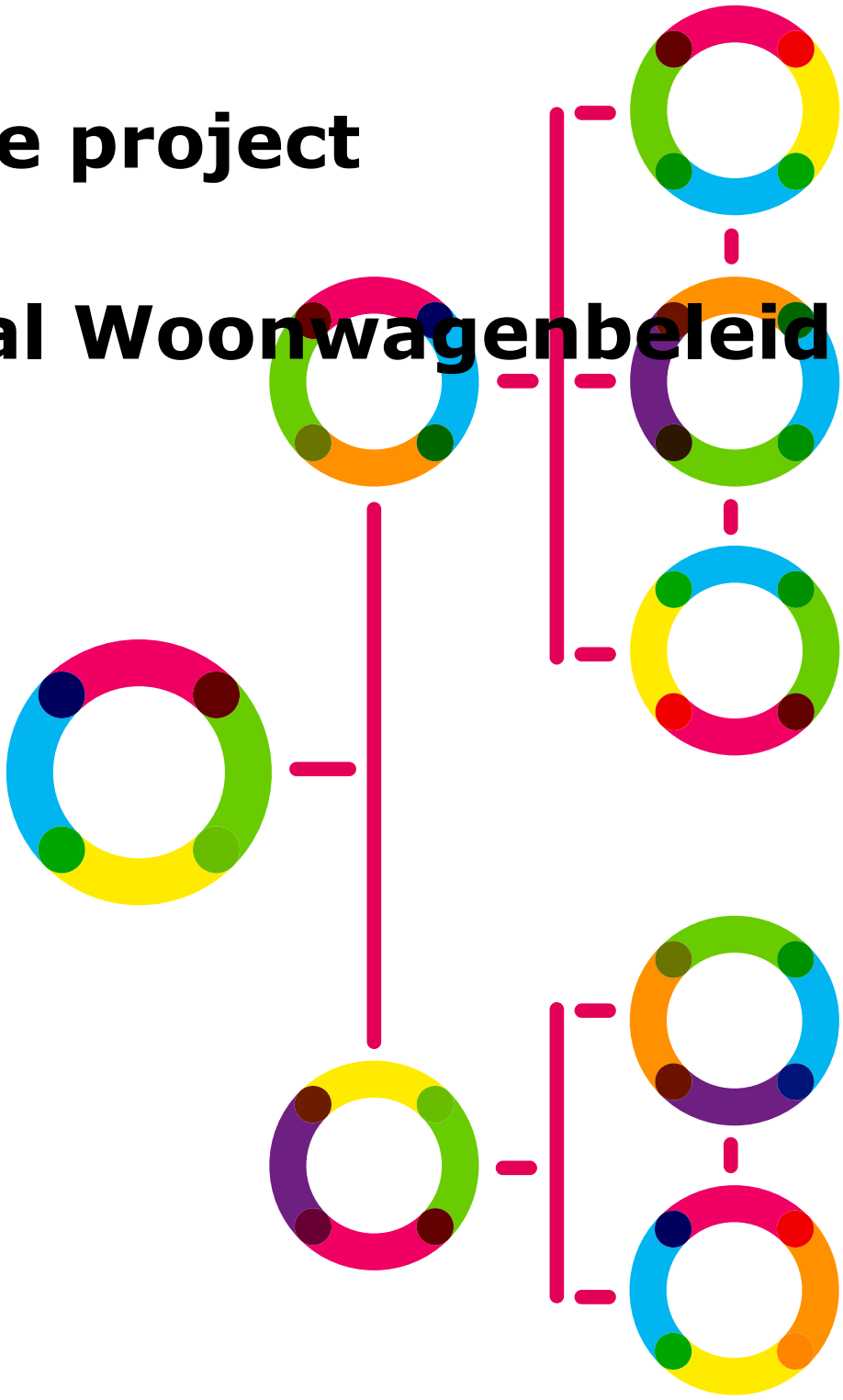
Evaluatie project

Integraal Woonwagenbeleid

Gemeente ***Stein***

Evaluatie project Integraal Woonwagenbeleid

Timo Bosch
Versie 7
17-11-2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **3**

1 Inleiding **5**

1.1 Aanleiding 5

1.2 Doelstellingen Integraal Woonwagenbeleid 2017-2018 5

2 Thema Wonen **6**

2.1 Algemeen 6

2.2 Onderhoud en beheer 6

2.3 Bouw en woningtoezicht 6

2.4 Overdracht woonwagenstandplaatsen en woonwagens 7

2.5 Beleid 7

2.6 Belangenvertegenwoordiging 7

3 Thema Fysiek Domein **8**

3.1 Groenonderhoud 8

3.2 Overige zaken 8

4 Thema Veiligheid & Handhaving **9**

5 Thema Zorg & Participatie **10**

5.1 Participatie 10

5.1.1 Participatieladder 10

5.1.2 Besparingen 14

5.2 Zorg 14

5.2.1 Jongeren tot 27 jaar (leerplicht) 14

5.3 Projecten/Additionele projectdoelstellingen 16

5.3.1 GGD - Trendbreuk (Kansrijke Start Zuid Limburg) 16

5.3.2 Project toeleiding peuteropvang Sinti kinderen 0-5 17

5.3.3 Tentoonstelling O Lungo Drom 17

5.3.4 Sinti Bewonersoverleg Stein (SBOS) 18

6 Integrale samenwerking **18**

7 Financiële verantwoording **19**

8 Wat is gerealiseerd? **20**

9 Aanbevelingen **22**

Organisatie 22

Wonen 22

Fysiek Domein 22

Veiligheid & Handhaving 22
Zorg & Participatie 22
Financiën 22

1 Inleiding

Voor u ligt de evaluatie van het project Integraal Woonwagenbeleid 2019-2020. Deze evaluatie is tot stand gekomen door alle betrokken interne en externe partners te bevragen naar hun bevindingen en aanbevelingen.

1.1 Aanleiding

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Stein heeft op 8 maart 2016 opdracht gegeven aan het cluster Openbare Orde & Veiligheid om te komen tot integraal woonwagenbeleid voorzien van een sterke sociale component. In lijn met het coalitieakkoord 2016 - 2018 doet iedereen mee. Duurzame participatie van jeugdigen, de juiste zorg en sociale veiligheid in de wijk zijn leidende principes.

Na de eerste projectfase 2017 - 2018 en de daarbij behorende evaluatie heeft de gemeenteraad besloten het project te verlengen voor de periode 2019 - 2020. Voor de tweede projectfase zijn dezelfde doelstellingen gehandhaafd als in fase 1. Het belang hierin zit voornamelijk in de borging van de gezette stappen naar de toekomst. Dit laat onverlet dat er voor de verschillende thema's een kwalitatieve verbeterslag is gemaakt en verdieping is aangebracht waar nodig.

Deze evaluatie zal zich toespitsen op onderstaande thema's en de bijbehorende doelstellingen.

- Wonen
- Fysiek domein
- Veiligheid & Handhaving
- Zorg & Participatie

1.2 Doelstellingen Integraal Woonwagenbeleid 2017-2018

1. Een normale relatie tussen woonwagenbewoners en de lokale overheid. Overheidspersoneel voelt zich veilig tijdens werkzaamheden op de woonwagenlocaties;
2. Een normale relatie tussen woonwagenbewoners en omwonenden;
3. Onderhoud en beheer op gebied van wonen ondergebracht bij een woningstichting;
4. We kennen de woonwagenbewoners en daar waar mensen wonen, staan zij ook ingeschreven;
5. Minder PGB's in geld uitgekeerd voor ondersteuning door het sociale netwerk van woonwagenbewoners, omdat we inzetten op passende ondersteuning door professionals voor hen die zorg nodig hebben;
6. Een toekomstperspectief voor jongeren;
7. Een betere acceptatie van Sinti in de Steinse gemeenschap;
8. Minder bijstandsuitkeringen. Er wordt geen fraude meer gepleegd met bijstandsuitkeringen;
9. Woonwagenbewoners participeren in de Steinse maatschappij en genereren inkomen uit arbeid;
10. Een verzorgde fysieke buitenruimte, op het zelfde niveau als de rest van Stein;
11. Goede woningen welke passen in de wijk, waarin mensen goed wonen, gezond zijn en zich veilig voelen. Woonwagenlocaties waar ook niet-woonwagenbewoners normaal kunnen passeren. Illegale bouwwerken komen niet meer voor en het bestemmingsplan wordt nageleefd;
12. Aanzienlijk minder criminaliteit.

2 Thema Wonen

2.1 Algemeen

Ten aanzien van de opbouw, aantal standplaatsen en de eigendom situaties zijn geen wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de start van het project. Ten behoeven van de overdracht van de locaties naar de woningcorporaties zijn alle locaties volledig in beeld gebracht. Hierover leest u meer onder punt 2.4.

2.2 Onderhoud en beheer

De gemeente is eigenaar van de standplaatsen en sanitaire units op zeven van de acht locaties in Stein. Het onderhoud van de sanitaire units is daarom een taak van de gemeente. Vanaf 2016 is geen groot onderhoud uitgevoerd. In de periode 2019 - 2020 is geïnventariseerd hoe groot de werkelijke omvang van het achterstallig onderhoud van de sanitaire units is. De meerjarige onderhoudsplanningen zijn geactualiseerd. Daarnaast is in lijn met de overdracht het onderhoud van locatie Julianaweg van start gegaan.

2.3 Bouw en woningtoezicht

In de eerste projectfase is door de bouwtechnisch medewerker van de afdeling VTH een QuickScan uitgevoerd. Per woonwagenlocatie én per adres is onderzocht welke bouwwerken aanwezig zijn en of daartoe een vergunning is verleend en welke percelen mogelijk in strijd met het bestemmingsplan worden gebruikt. Deze QuickScan is een eerste inventarisatie van de aanwezige bebouwing en gebruik van de percelen op de diverse locaties. De QuickScan wordt gebruikt om nader onderzoek te verrichten. Daar waar geen vergunning voor een bouwwerk is verleend dient dat door middel van een controle ter plaatse onderzocht te worden:

1. of het bouwwerk wel vergunning plichtig is;
2. of een vergunning plichtig bouwwerk legaliseerbaar is;
3. of een dergelijke legalisatiemogelijkheid wenselijk is, én;
4. of het bouwwerk voldoet aan de eisen in wet- en regelgeving (zoals het bouwbesluit).

Daar waar gronden in strijd met wet- en regelgeving (zoals het bestemmingsplan) worden gebruikt en waar bouwwerken niet legaliseerbaar zijn, dient handhavend te worden opgetreden. Hieronder treft u de actuele stand van zaken met betrekking tot het handhavingsdossier:

• Achter de Hegge • Julianaweg • Helmbloem • Paalweg	*Op deze locaties is een nul-situatie gecreëerd. Er is op dit moment geen sprake meer is van strijdigheden met wet- en regelgeving* - Volledige herstructurering; - Handhaving in lijn met overdracht; - Reguliere handhaving - Handhaving in lijn met overdracht;
• Veestraat • Heiperk • Swentiboldlaan • Kinskystraat	M.b.t. deze locaties is een concreet controlerapport opgesteld op basis waarvan thans handhavend wordt opgetreden waar nodig.

De resterende handhavingsdossiers worden in lijn met de overdracht opgepakt. De reeds opgepakte locaties dienen regelmatig gecontroleerd te worden om een terugval in/nieuw ontstaan van illegale situaties te voorkomen. De verantwoordelijkheid om te handhaven blijft een taak van de gemeente er worden echter afspraken gemaakt met de woningcorporaties om de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor beheer en toezicht op een juiste manier te reguleren.

2.4 Overdracht woonwagenstandplaatsen en woonwagens

In 2019 is de basis gelegd voor de afspraken tussen gemeente en woningcorporaties voor de overdracht van de woonwagenstandplaatsen en woonwagens in eigendom van de gemeente. In de Handreiking voor overdracht van woonwagen en standplaatsen van de VROM-inspectie zijn de basisafspraken opgenomen. Deze basisafspraken zijn vertaald naar een intentieovereenkomst tussen gemeente en woningcorporatie om te komen tot overdracht. Voor de overdracht van elke afzonderlijke locatie wordt gebruik gemaakt van een separate overdrachtsovereenkomst. Hierin worden afspraken en verantwoordelijkheden geborgd naar de toekomst.
Met beide woningcorporaties is de afrondende fase bereikt voor overdracht van een van de locaties. Naar verwachting worden deze locaties eind 2021 overgedragen aan de woningcorporaties. Deze eerste locaties hebben een goed beeld gegeven van de werkwijze om tot overdracht te komen. Als leidraad om tot overdracht te komen wordt het inventarisatiedocument van elke locatie gebruikt.

2.5 Beleid

Op 12 juli 2018 heeft de minister van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties het 'Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid' aangeboden. Dit beleidskader reikt de gemeente de kaders aan waarmee zij het lokale woonwagenbeleid binnen het mensenrechtelijke kader kunnen ontwikkelen. Het biedt bouwstenen die de gemeente kan gebruiken om invulling te geven aan het gemeentelijke huisvestingsbeleid voor woonwagenbewoners. Het nieuwe beleidskader vraagt van gemeenten om naast het realiseren van sociale huurwoningen op een gelijke wijze te voorzien in voldoende standplaatsen voor woonwagens.

In 2019 is de *"Inventarisatie behoefte woonwagenstandplaatsen Limburg"* uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn in 2020 gepubliceerd. Deze publicatie is het startpunt voor verdere duiding van de woonbehoefte en vertaling naar beleid. De uitwerking van het beleid is door de afdeling MRO in regionaal verband opgepakt. De uitwerking van het beleidskader van de minister valt buiten het project Integraal Woonwagenbeleid maar vergt toch de nodige investering vanuit de coördinator woonwagenzaken. Dat is de reden dat het hier wordt benoemd.

2.6 Belangenvertegenwoordiging

Het Sinti Bewonersoverleg Stein (SBOS) is in 2019 - 2020 het klankbord van de Sinti in Stein geweest met betrekking tot het thema wonen. Deze invulling van belangenvertegenwoordiging is succesvol verlopen. Naar de toekomst toe wordt gekeken op welke manier het SBOS een rol toegedicht kan worden in de overleggen met woningcorporaties zoals dit in het drie partijen overleg ook met andere huurders(belangenverenigingen) plaatsvindt.

3 Thema Fysiek Domein

3.1 Groenonderhoud

Gemeente Stein is verantwoordelijk voor het groenonderhoud bij de acht woonwagenlocaties in Stein. Deze verantwoordelijkheid zal, net als bij alle openbaar groen in de gemeente, na overdracht bij de gemeente blijven.

Sinds 2018 is het onderhoud van de woonwagenlocaties opgenomen in het reguliere onderhoud van de openbare ruimte door eisen en wensen in te bedden in de aannemersovereenkomsten en in relatie tot het "Werken in Wijkteams". De werkzaamheden werden in 2019 aangestuurd maar niet zelf uitgevoerd door een hoveniersbedrijf. De uitvoering van de werkzaamheden ligt bij de wijkteams, in samenwerking met de gemeente Stein. Deze samenwerking zorgt voor stabiliteit in de huidige verhoudingen met de bewoners en continuïteit in de werkwijze.
De bewoners van de locaties houden rekening met de uitvoering van de werkzaamheden omdat zij vooraf middels een jaarplanning geïnformeerd worden over de dagen waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd.
Het groenonderhoud op de woonwagenlocaties wordt in de toekomst structureel opgenomen in meerjarige onderhoudsovereenkomsten zodat de gewenste werkmethode geborgd blijft.

Naast het reguliere onderhoud heeft in 2020 op een van de locaties een extra opschoonactie plaatsgevonden in het kader van integraal werken.

3.2 Overige zaken

Samen met de woonwagenbewoners en de Algemene Dienst gemeente Stein zijn een aantal casussen opgepakt die vallen onder het fysiek domein. Verlichting, bewegwijzering en onderhoud aan trottoirs zijn hier voorbeelden van. Ook is er gekeken naar kleine aanpassingen die de leefbaarheid vergroten.

4 Thema Veiligheid & Handhaving

De integrale operationele samenwerking tussen de verschillende partners, Politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, het RIEC[1] en de gemeente Stein en de verschillende betrokken afdelingen, is in 2019-2020 voortgezet.

Het signaal uit de eerste projectfase van een daadkrachtige en georganiseerde overheid is in de tweede projectfase verder uitgedragen. Zowel bewoners als betrokken partijen hebben dit ervaren.
Ondanks de impact van de Corona pandemie heeft in de periode 2019-2020 heeft één integrale controle plaatsgevonden. Daarnaast heeft een afgeslankte controle plaatsgevonden binnen de geldende Corona-beperkingen.

Het integraal samenwerken heeft zich niet alleen vertaald naar het versterken van de samenwerking tussen partners maar ook naar het verbinden van beleidsterreinen en bevoegdheden. Binnen het gehele veiligheidsdomein wordt gekeken naar een verbinding tussen bestuurlijke en strafrechtelijke aanpak. Dit is bij de woonwagenlocaties ook verder geïmplementeerd. Daarnaast is gemeente nog eigenaar van een aantal standplaatsen waardoor ook gekeken is naar de mogelijkheden in het privaatrecht bij schendingen binnen de huurovereenkomst.

Dagblad de Limburger (28-11-2019): Kampje Urmond doorstaat controle

Op de woonwagenlocatie aan de Swentiboldlaan in Urmond hebben diverse (overheids)diensten een controle gehouden. Door de politie zijn tijdens de controle geen strafbare feiten geconstateerd.

De controle vond dinsdag plaats, maar is donderdag door de gemeente Stein naar buiten gebracht. Aan de actie namen de Belastingdienst, Enexis, de politie en de gemeente deel. Er is onder meer gecontroleerd op illegale bouwwerken. De Belastingdienst heeft ten aanzien van openstaande schulden actie ondernomen en Enexis heeft alle gas- en elektriciteitsaansluitingen gecontroleerd.

1 RIEC: Regionaal Informatie en Expertise Centrum, ondersteunt partners bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Met als doel samenwerking te stimuleren en de overheid en maatschappij weerbaarder te maken om zo ondermijning tegen te gaan.

5 Thema Zorg & Participatie

5.1 Participatie

Tijdens projectfase 1 zijn alle klanten in beeld gebracht. Van elke klant is in beeld wat de afstand tot de arbeidsmarkt is en welke bemiddelingsmogelijkheden ieder individu heeft. De projectmatige aanpak heeft nu plaats gemaakt voor incorporatie in de reguliere bedrijfsvoering.

5.1.1 Participatieladder

Aan het begin van het project Integraal woonwagenbeleid is een onderzoek uitgevoerd en zijn met de klanten gesprekken om per klant de positie op de participatieladder te bepalen, (zie figuur 1). Ook is een inschatting gemaakt naar welke trede de klant zou kunnen doorstromen.

Figuur 1: participatieladder

In eerste instantie werd 84% van het klantenbestand woonwagenbewoners ingedeeld op trede 2 van de participatieladder en 16% op trede 1. Dit betekent dat een deel van de klanten totaal geïsoleerd leefde en 84% enkel (oppervlakkige) sociale contacten had buitenshuis. In 2016 waren 37 klanten (figuur 2) in beeld tegenover 47 (figuur 3) in 2020. De toename van 10 nieuwe klanten is als volgt verdeeld:

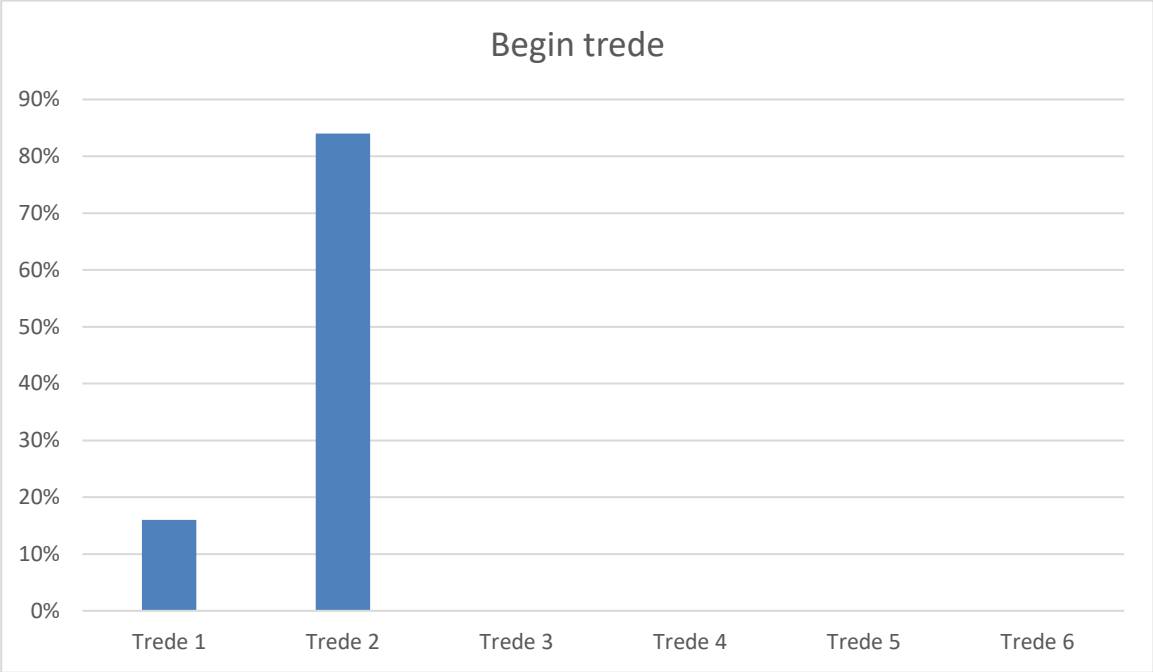
Instroom	22
Uitstroom	12
Toename	10

Toelichting:

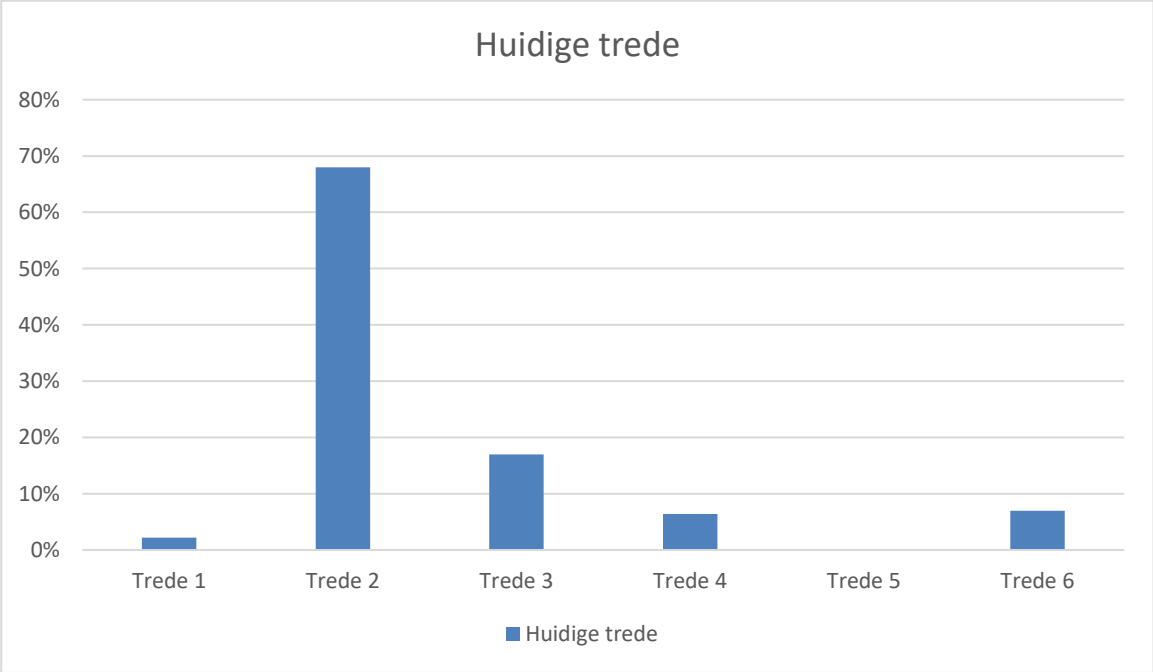
- Opvallend is de toename van jongeren onder de 27 jaar (de helft van de toename bestaat uit jongeren). De toegang tot de Wajong is nog maar zeer beperkt mogelijk. De jongeren die vroeger instroomden in de Wajong, vallen nu rechtstreeks onder de Participatiewet en zijn zeer lastig bemiddelbaar.
- De uitstoom van 12 personen, bestaat uit 6 personen naar werk en 6 zijn om overige redenen uitgestroomd (waaronder als gevolg van handhaving).
- Van bovengenoemde uitstroom zijn er tot nu toe 3 opnieuw ingestroomd. Deze her instromers zijn direct als volgt opgepakt:

Eén persoon is aangemeld voor een traject ‘bemiddeling naar werk’ en deze wordt begeleid door een interne jobcoach. Een ander is n.a.v. een screening Competensys aangemeld voor een medisch onderzoek bij de GGD. Er waren bij de screening medische beperkingen aangegeven. Er is een

heronderzoek gepland voor de verdere afwikkeling. Bij de derde persoon zijn "in de persoon gelegen" factoren geconstateerd, waardoor deze momenteel nog niet in een traject zit (deze factoren waren ook de reden van verlies van werk). Dit wordt periodiek gemonitord.

Figuur 2 indeling trede participatieladder 2016:

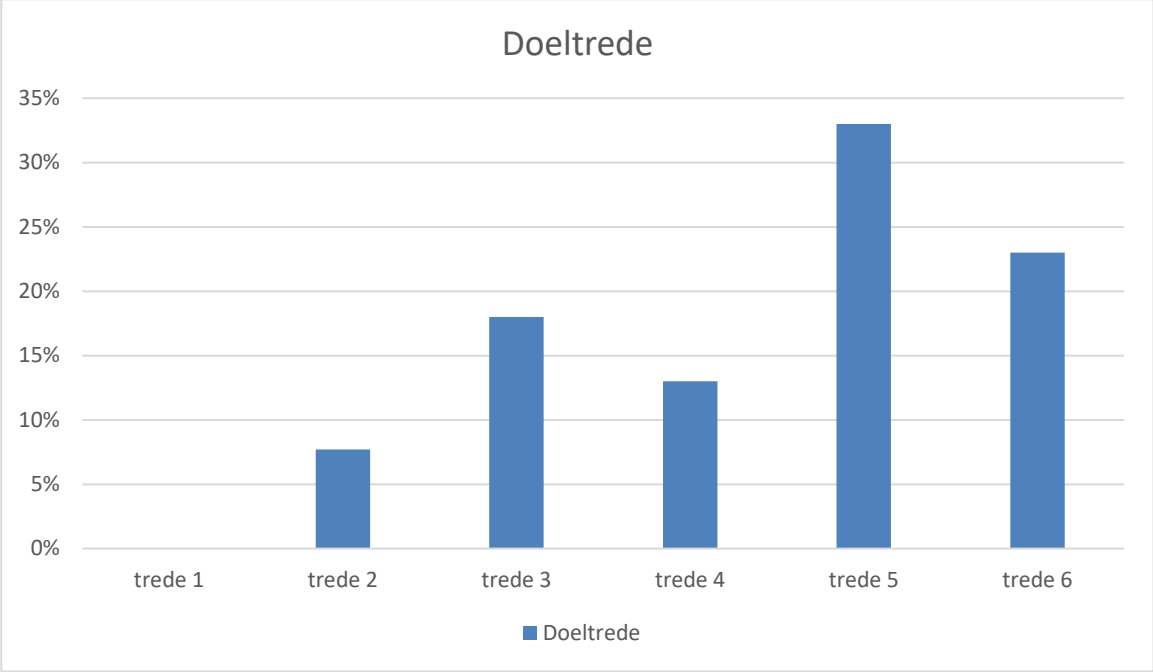

Figuur 3 actuele trede participatieladder:

De huidige indeling op basis van het actuele klantenbestand van 47 klanten is weergegeven in figuur 3. Bij de begintrede is uitgegaan van toetertijd 37 klanten. Van deze laatste groep zijn er 19 in trede

gestegen. Door bemiddeling van de klantmanagers en de inzet van trajecten is de verdeling op de participatieladder veel gevarieerder.

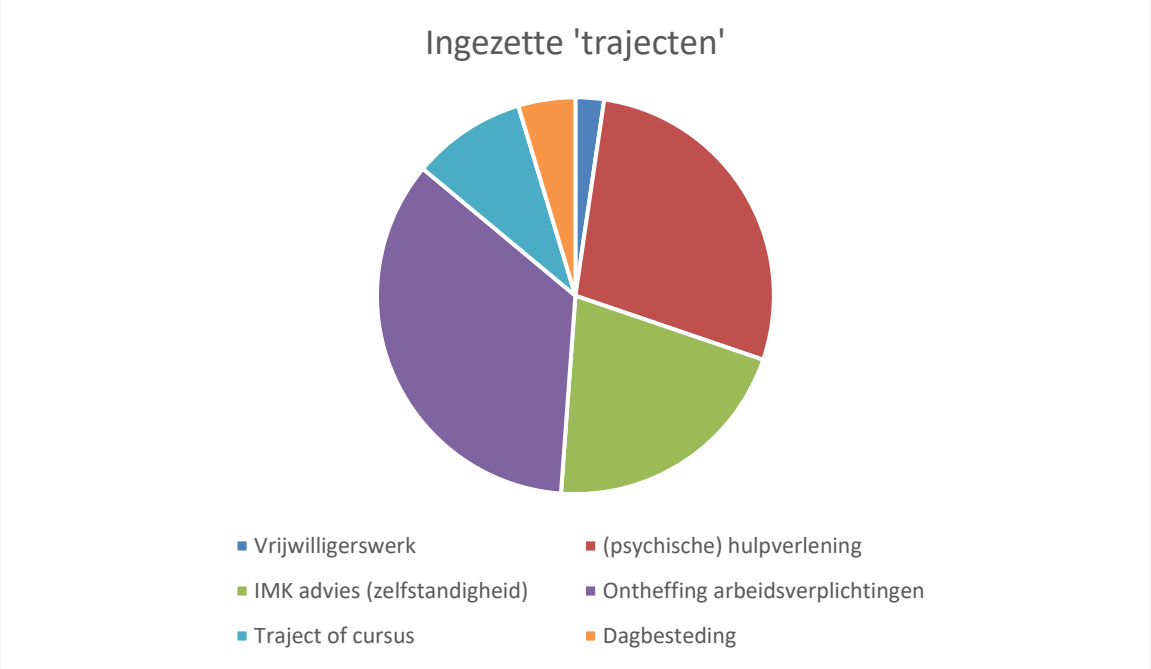
Deze stijging gespecificeerd:
6 van trede 1 naar trede 2
1 van trede 1 naar trede 3
6 van trede 2 naar trede 3
3 van trede 2 naar trede 4
3 van trede 2 naar trede 6

Figuur 4: Oorspronkelijke doeltrede

Bovenstaande is de oorspronkelijke doeltrede. Deze is gebaseerd op basis van een ruwe schatting van het oorspronkelijke klantenbestand. Er heeft doorstroming plaatsgevonden op de prestatieladder. Wij kunnen echter concluderen dat de oorspronkelijke doeltrede te ambitieus was om te behalen binnen de projectfase.

Ingezette trajecten en afspraken

Figuur 5: ingezette trajecten

Vrijwilligerswerk	1
(psychische) hulpverlening	12
IMK-advies (over zelfstandigheid)	9
Ontheffing arbeidsverplichtingen	15
Traject/cursus	4
Dagbesteding	2
Totaal	43

Toelichting

Algemeen:

- Soms kunnen bij 1 persoon meerdere 'trajecten' worden ingezet, bijvoorbeeld kan psychische hulpverlening ook leiden tot dagbesteding als maximaal haalbare.
- Bij een ontheffing van de arbeidsverplichtingen wordt om een onafhankelijk medisch advies van de GGD gevraagd. Ontheffingen worden altijd tijdelijk verleend en periodiek her-beoordeeld.

(Door)ontwikkeling

Per 01-01-2021 is participatie ondergebracht bij Vidar het Participatiebedrijf voor de Westelijke Mijnstreek. Dit betekent ook de overgang van de uitvoering van dit onderdeel naar Sittard-Geleen. Verwachting is dat door hun werkwijze en instrumentarium "doelmatigheid" in de vorm van arbeidstoeleiding kan worden geïntensiveerd. Hiernaast is afgesproken dat in samenwerking met Stein de effectiviteit van de gehanteerde werkwijzen tot nu toe zullen worden geëvalueerd. Er is immers in de verschillende fasen van het Sinti project ervaring opgedaan met projectmatige, reguliere en een gecombineerde aanpak. Het doel is te komen tot de meest effectieve werkwijze die ook ingebed is in de organisatie van Sittard-Geleen.

5.1.2 Besparingen

Er worden zowel doelmatigheids- als rechtmatigheidsonderzoeken uitgevoerd, ook tegelijkertijd. De nauwe samenwerking tussen de sociaal rechercheur, klantmanagers sociale zaken en leden van het projectteam werpt zijn vruchten af. In een eerdere rapportage is aangegeven dat 25% van het oorspronkelijke klantenbestand is uitgestroomd uit de bijstandsuitkering.
In de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2020 is een besparing van € 35.010 is gerealiseerd en een bedrag van € 47.561 is teruggevorderd.

Van belang is ook welk bedrag van de fraudevorderingen inbaar zijn. Dit is verder onderzocht en levert afgerond het volgende beeld op:

Fraudevorderingen vanaf medio 2017 tot eind 2020	:	euro 132.000
Saldo fraudevorderingen eind 2020	:	euro 107.000
Waarvan als dubieus ingeschat	:	euro 71.000

5.2 Zorg

Er wonen 55 gezinnen woonwagenbewoners in Stein verdeeld over 8 locaties. Op 31 december 2020 werd bij 17 gezinnen zorg geleverd. De zorg zag toe op jeugd (8 gezinnen) en volwassenen (9 gezinnen).

De focus van het project ligt bij de jeugd. Vormen van zorg die voor de jeugd worden ingezet zijn:

1) casemanagement door de jeugdconsulent van de gemeente Stein,
2) drang en dwangtrajecten uitgevoerd door Leger Des Heils of Via Jeugd
3) casemanagement door Leerplicht,
4) begeleiding van het Jongerenloket,
5) behandeling bij een zorgaanbieder (bijv GGZ)
6) begeleiding Studiecentrum Zuid (sporten en huiswerkbegeleiding)

5.2.1 Jongeren tot 27 jaar (leerplicht)

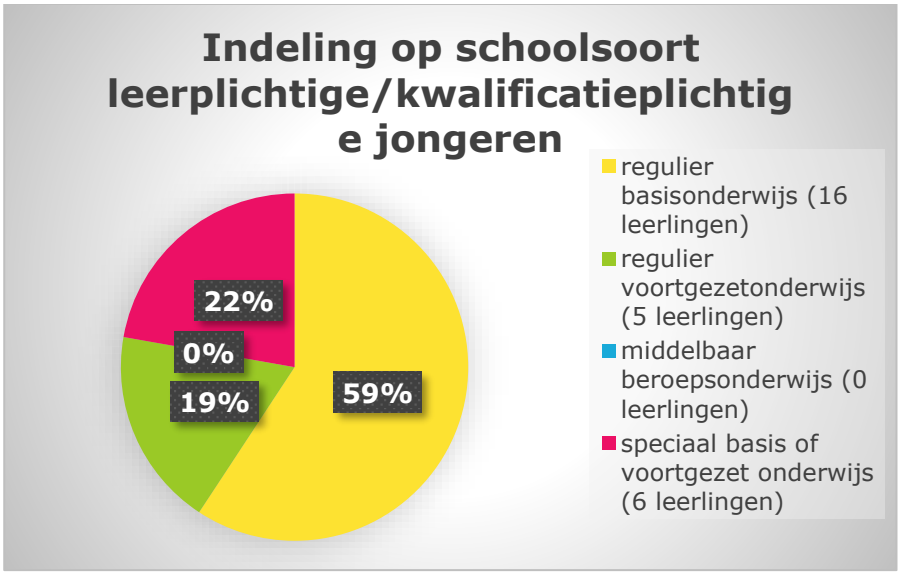
Binnen het project is ingezoomd op jongeren van 0 tot 27 jaar. In totaal waren 60 jongeren in beeld bij het Regionaal Bureau Leerplicht/RMC en Jongerenloket Westelijke Mijnstreek.
De groep is ingedeeld in 4 categorieën:

1. Jonger dan 5 jaar en daarmee nog niet leerplichtig
2. Tussen de 5 jaar en 18 jaar en daarmee volledig leerplichtig of kwalificatieplichtig
3. Jongeren tussen 18 jaar en 23 jaar behorend tot de RMC-categorie en Jongerenloketdoelgroep
4. Jongeren ouder dan 23 jaar maar jonger dan 27 jaar niet meer behorend tot de RMC-categorie maar wel tot Jongerenloketdoelgroep

Categorie 1 (Jonger dan 5 jaar)
Er zijn 5 jongeren die nog geen 4 jaar zijn en dus ook nog niet op een school kunnen worden ingeschreven. De 3 jongeren die wel al 4 jaar zijn en dus school mogen bezoeken staan er 2 daadwerkelijk bij een basisschool ingeschreven. 1 leerling nog niet ingeschreven bij een school, dit wordt gevolgd door RBL. Voorheen zagen we vaak dat ouders hun kinderen pas met 5 jaar op een basisschool inschreven. Hier lijkt een verandering in te zijn ontstaan.

Categorie 2 (volledig leerplichtig of kwalificatieplichtig)

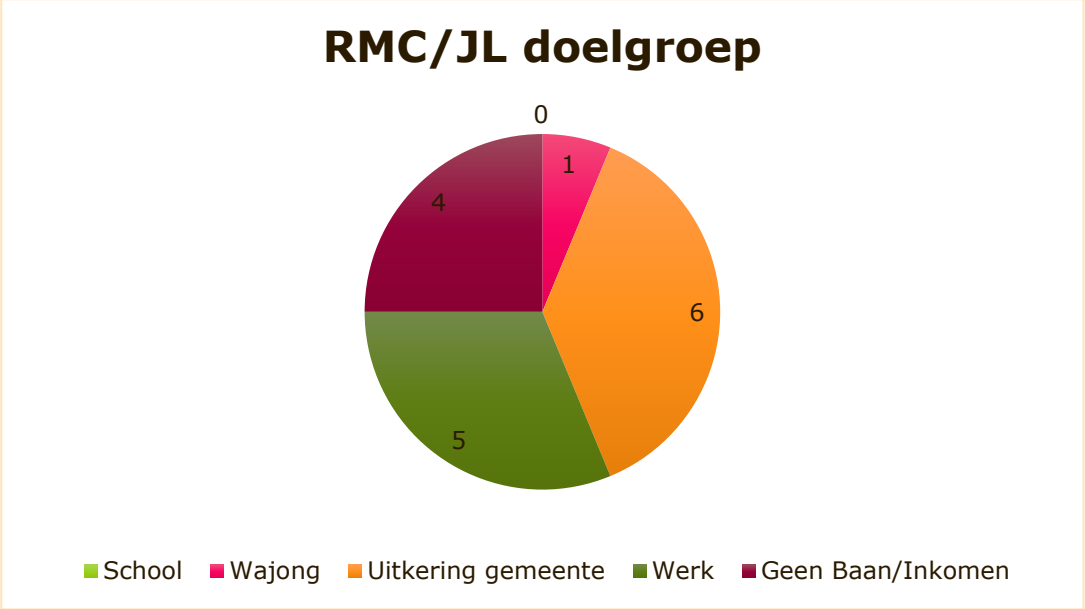
Van de 28 jongeren in deze categorie is er 1 verhuisd naar buiten de gemeente Stein. Alle leerplichtige of kwalificatieplichtige jongeren staan op een school ingeschreven. Er is dus geen sprake van absoluut verzuim. Er is een onderverdeling te maken naar schoolsoort.

Het grootste deel van de jongeren (16) bevindt zich dus nog in het regulier basisonderwijs. 6 jongeren staan ingeschreven in het speciaal onderwijs.
Van de 27 jongeren zijn er verder nog eens 3 met een blanco leerplichtdossier en zijn nog nooit in beeld geweest bij Regionaal bureau Leerplicht.
Uit categorie 2 zijn er 12 leerlingen waarbij een of meerdere hulpverleningstrajecten zijn ingezet op betreffende leerlingen en het gezin. Dit betreft allemaal leerlingen waar meerdere leerplichtmeldingen van zijn binnen gekomen gedurende de looptijd van het project en daarvoor.
Er zijn verder in deze categorie bij 17 leerlingen COVID acties uitgevoerd. Regionaal Bureau Leerplicht heeft tijdens de corona periode met elke leerling telefonisch contact opgenomen en/of een voordeurbezoek afgelegd om de leerlingen te motiveren terug te keren naar school. Vanuit deze acties zijn er 14 leerlingen terug naar school. 2 leerlingen zijn nog niet op school en 1 leerling is op en af aanwezig. Bij de laatste 3 leerlingen zijn er meldingen aangemaakt zodat de leerplichtambtenaar actief dit proces kan volgen.

Categorie 3 (RMC-categorie en Jongerenloketdoelgroep 18-23 jaar)

In deze categorie zitten 16 jongeren. Alle jongeren zijn bekend vanuit de periode dat ze nog leerplichtig waren of benaderd zijn vanuit de Regionale Meld en Coördinatiefunctie van het RBL. Het is opvallend dat er in deze categorie geen enkele jongere op school zit. Uit deze groep is een jongere met een startkwalificatie. Er zijn in totaal 5 jongeren met een betaalde baan.
1 jongere ontvangt een Wajong-uitkering via het UWV en 6 jongeren hebben een uitkering van de gemeente of zijn vergevorderd in de aanvraag van een uitkering. Van 4 jongeren is bekend dat ze geen werk en geen ander bekend inkomen hebben, deze jongeren wensen allen ook geen contact met het jongerenloket, ondanks dat zij hiervoor wel zijn benaderd. Hoe ze in hun levensonderhoud voorzien is niet bekend. In het verleden zijn deze jongeren wel al allemaal in beeld geweest met schoolverzuim tijdens hun leerplichtige periode. Momenteel zijn er 4 lopende trajecten bij het jongerenloket.

Categorie 4 (Jongerenloket tussen 23 en 27 jaar)
In deze categorie zitten 8 jongeren. Hiervan ontvangen 5 jongeren een Wajong-uitkering via het UWV. Deze jongeren komen niet meer in beeld bij het Jongerenloket. Het UWV is verantwoordelijk voor inkomen en eventuele werkbemiddeling of dagbesteding. Twee jongeren ontvangen een uitkering van de gemeente Stein en 1 jongere is zover bekend aan het werk.

5.3 Projecten/Additionele projectdoelstellingen

5.3.1 GGD - Trendbreuk (Kansrijke Start Zuid Limburg)

Eind 2018 heeft het kabinet het landelijke actieprogramma Kansrijke Start gelanceerd dat erop gericht is een goede start voor ieder kind in Nederland te bevorderen. In 2019 heeft de regio GGD Zuid-Limburg gewerkt aan het implementeren van de drie bewezen interventies: Nu Niet Zwanger, VoorZorg en Stevig Ouderschap. Daarnaast is door de GGD geïnvesteerd in intensivering van de samenwerking van de medische partners en de partners in het sociaal domein. Voor de periode 2020-2024 blijven financiële middelen beschikbaar vanuit Provincie Limburg voor voortzetting van het project. Enige kanttekening die hierbij gemaakt dient te worden is dat er aanvullende voorwaarden voor wat betreft de cofinanciering gesteld worden. Het project heeft hiermee voldoende borging naar de komende jaren.

In oktober 2020 heeft het meetmoment plaatsgevonden waarbij gekeken is of de Sinti in Stein aansluiting vinden bij de trajecten van Kansrijke Start.

Nu Niet Zwanger	Geen trajecten
VoorZorg	Geen trajecten
Stevig Ouderschap	Geen trajecten

Verklaring voor bovenstaande resultaten dient gezocht te worden in de culturele en sociale achtergrond van de Sinti. Allereerst is er een brug tussen GGD en de doelgroep. Daarnaast is de doelgroep zeer terughoudend wat betreft overheidsbemoeienis ten aanzien van opvoeding. De grootste angst hierbij is dat de eigen cultuur niet behouden blijft.

In navolging op bovenstaande uitkomsten is gekeken bij welke ketenpartners voor de cycli rondom de eerste levensjaren van kinderen de Sinti wel bekend zijn. Zowel bij de verloskundige/gynaecoloog als bij de kraamzorg komen de Sinti. De JGZ geeft eveneens aan dat er geen exponentieel deel van de doelgroep aanwezig is bij de no show groep.

Voor 2021 en verder is het doel om bij de ketenpartners waar de Sinti gekend zijn aansluiting te zoeken bij het programma van de GGD. Dit kan door middel van het geven van voorlichting of verdere verduidelijking van de verschillende trajecten aan de ketenpartners.

5.3.2 Project toeleiding peuteropvang Sinti kinderen 0-5

Het project toeleiding peuteropvang Sinti kinderen 0-5 (kortweg Sinti 0-5) is ontstaan door het signaal van de afdeling Wmo jeugd dat Sinti kinderen minder goed presteren op school en hierdoor steeds excessievere vormen van schoolverzuim vertonen. Doel van het project is toeleiding van Sinti kinderen naar reguliere peuteropvang om ervoor te zorgen dat de kinderen leeftijdsadequaat ontwikkelen.

In samenwerking tussen de beleidsmedewerker jeugd, de afdeling Wmo jeugd en verschillende ketenpartners (waaronder de kinderopvang en MeCuMa) is in de periode juli 2019 - januari 2020 vooronderzoek gedaan en een projectplan geschreven. De eerste kostenraming liet zien dat voor de periode tot aan de eerste uitvoering een bedrag van € 23.000,- nodig zou zijn. Daarnaast zouden de kosten per jaar om en nabij € 58.000,- bedragen. Voor uitvoering van het project en deze kostenstructuur waren onvoldoende middelen beschikbaar. Na een gesprek met gedeputeerde Housmans is in maart 2020 een subsidieverzoek bij Provincie Limburg ingediend. In juli 2020 werd ten aanzien van het subsidieverzoek een afwijzing ontvangen. Provincie Limburg geeft aan dat zij geen aansluiting zien bij de Sociale Agenda.

Inmiddels heeft de eerste Corona-golf haar sporen achter gelaten. Het schoolverzuim bij Sinti stijgt exponentieel en er ontstaan grote zorgen voor de terugkeer na de zomervakantie. Door deze ontwikkeling en de ontbrekende middelen is ervoor gekozen het Sinti 0-5 project, wanneer de Corona-beperkingen het toelaten, op een laag pitje te zetten. Prioriteit wordt verlegd naar monitoring schoolbezoek Sinti en de daarvoor ingezette trajecten zoals bij het eerder behandelde onderdeel zorg aan bod is gekomen.

Voor 2022 wordt bekeken of met de beschikbare middelen (Wmo/Jeugd/Normalisatie woonwagenlocaties) en capaciteit het project in een afgeslankte vorm alsnog van start kan gaan.

5.3.3 Tentoonstelling O Lungo Drom

Stichting O Lungo Drom ontwikkelde vanaf 2002 de tentoonstelling Sinti en Roma in Nederland door de eeuwen heen. Doelstelling van de tentoonstelling is het verwezenlijken van bekendheid omtrent Sinti en Roma in Nederland.

Bij de start van de tweede fase van het project integraal woonwagenbeleid is het onderzoeken van de haalbaarheid om deze tentoonstelling naar Stein te halen als doel gesteld.

Uiteindelijk bleek de haalbaarheid en wenselijkheid niet aanwezig te zijn om de tentoonstelling naar Stein te halen. Allereerst waren er een aantal praktische redenen. De tentoonstelling bestaat uit foto’s en toelichtende teksten op grote panelen. De combinatie van de vrij toegankelijkheid van de tentoonstelling, het toezicht en de ruimte maakte dat de enige mogelijke locatie het gemeentehuis zou zijn. Het gemeentehuis had echter onvoldoende ruimte in de hal om deze tentoonstelling te plaatsen. Indien gekozen moest worden voor een externe locatie, zouden de kosten van toezicht en de toegankelijkheid een vraagstuk worden.

Naast de praktische bezwaren zijn er ook een aantal sociaal culturele bezwaren vanuit de Sinti Stein aan ons kenbaar gemaakt. De makers van de tentoonstelling hebben familiaire banden met de Sinti in Stein waardoor in de tentoonstelling ook beelden van familieleden te zien zijn. Dit wordt door de Sinti niet wenselijk geacht.

Deze argumenten in overweging nemende is ervoor gekozen de tentoonstelling niet naar Stein te halen.

5.3.4 Sinti Bewonersoverleg Stein (SBOS)

In lijn met het ontstaan van het beleidskader gemeentelijk standplaatsen- en woonwagenbeleid én de handreiking overdracht woonwagenstandplaatsen zijn Gemeente Stein, Partners in Welzijn en de Sinti Stein met elkaar in gesprek gegaan. Voor de Sinti ontbrak een spreekbuis die het algemeen belang van de Sinti richting gemeente en andere organisaties vertolkte.
Partners in Welzijn heeft vervolgens een Sinti uit Stein als vrijwilliger aangesteld om dit hele proces te begeleiden. Eerst diende gekeken te worden op welke manier een juiste afspiegeling van de verschillende locaties en families vertegenwoordigd zou kunnen worden in het overleg. Per locatie wordt een persoon afgevaardigd om zitting te nemen in het bewonersoverleg. De afvaardiging dient als intermediair tussen het bewonersoverleg en de eigen achterban. Inmiddels hebben er een tiental overleggen van de bewonerscommissie plaatsgevonden. Tijdens deze overleggen is er ruimte om thema's te bespreken die van belang zijn voor de doelgroep en de partners. Een aantal onderwerpen die het afgelopen jaar de revue zijn gepasseerd zijn: wonen, imagoverbetering en Corona.
Het thema wonen is om verschillende redenen een belangrijk thema. Elke Sinti in Stein heeft te maken met de problematiek omtrent het schaarse aantal woonwagenstandplaatsen. Het collectieve en het individuele belang zijn hier onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daarnaast is het voor de ambtenaren van Gemeente Stein van belang een goede spreekbuis, gedragen door de doelgroep, te hebben in het traject voor eventuele uitbreiding woonwagenstandplaatsen. Naast het informeren van de doelgroep is ook het afstemmen van bepaalde gemaakte keuzes van belang zodat hier later geen discussie meer over ontstaat. Een voorbeeld hiervan is het mogelijke toewijzingsbeleid woonwagenstandplaatsen waarbij verschillende factoren een rol spelen.
Voor het organiseren van de bijeenkomsten van de commissie is in lijn met de normalisatie gedachte subsidie aangevraagd uit het Eigen Kracht Pilot budget. Deze subsidie is voor 2020 en 2021 verleend.

6 Integrale samenwerking

De integrale aanpak vanuit de eerste projectfase is voorgezet met enkele aanpassingen.
Intern is een vaste medewerker aangesteld als coördinator woonwagenzaken. Hiermee is sinds 1 februari 2020 de continuïteit van de integrale aanpak in de interne organisatie geborgd.
Extern is in de periode 2019 - 2020 steeds kritisch gekeken naar samenstelling van de partners waarmee samengewerkt wordt. Door telkens de vraag te stellen of de juiste partners aan tafel zitten zorgt men ervoor dat men kort cyclisch kan schakelen op basis van casuïstiek en beleid. Daarnaast is het scala aan samenwerkingspartners verder uitgebreid én is gekeken bij welke landelijke overleggen aansluiting gezocht kan worden. Een voorbeeld hiervan is het OWRS[2].

[2] OWRS: Platform voor mensen die onderwijs aan kinderen van woonwagenbewoners, Roma en Sinti ondersteunen.

7 Financiële verantwoording

Financiën/begroting		
2019	**Begroot**	**Uitgaven**
Primaire begroting	€ 115.000	
Doorgeschoven bedrag 2018	€ 105.000	
Aframing bestuursrapportage naar regulier budget	- € 20.000	
Handhavingskosten		€ 614
Zorg en participatie		€ 7.553
Wonen		€ 13.564
Projectleider		€ 100.915
Restant budget		- € 37.352[3]
Doorgeschoven naar 2020	-€ 40.000	
Totaal	**€ 160.000**	**€ 160.000**
2020	**Begroot**	**Uitgaven**
Primaire begroting	€ 115.000	
Post overgeheveld naar regulier budget	-€ 20.000	
Doorgeschoven bedrag 2019	€ 40.000	
Fysiek domein		€ 4.542
Handhavingskosten		-
Zorg en participatie (incl. vrijval reservering)		- € 1.687
Wonen		-
Inzet budget reguliere formatie	- € 62.255	
Doorgeschoven naar 2021	-€ 70.000	
Totaal	**€ 2.745**	**€ 2.855**

In 2019 en 2020 zijn grote stappen gezet met het incorporeren van het integraal woonwagenbeleid in de reguliere bedrijfsvoering. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal kosten niet uit het projectbudget maar vanuit de reguliere budgetten van de organisatie zijn betaald. In 2020 heeft de Corona-pandemie een grote wissel getrokken over de uitvoering van vooral de projecten binnen het onderdeel Zorg en Participatie. In de slotwijziging 2021 wordt voorgesteld het resterende budget 2021 over te hevelen naar 2022. Advies is dan ook om het resterende budget ook na de projectfase beschikbaar te houden voor de uitvoering van het integraal woonwagenbeleid.

[3] Het restant van het budget 2019 is teruggevloeid naar de algemene middelen.

8 Wat is gerealiseerd?

De formele projectfase van het integraal woonwagenbeleid heeft zijn einde bereikt. In 2017 zijn doelstellingen opgesteld die als leidraad hebben gefungeerd voor monitoring van het beleid in de eerste projectfase. In de periode 2019 - 2020 is vastgehouden aan dezelfde doelstellingen. Ondanks dat een deel van de doelstellingen van het project in 2018 al is bereikt komen ze in deze evaluatie terug. De taak die er ligt is een toekomstbestendig integraal woonwagenbeleid creëren maar nog belangrijker continueren!

In onderstaande tabel treft u de doelstellingen aan met daarbij het gerealiseerde resultaat.

Nr.	Doelstelling	Resultaat
1.	Een normale relatie tussen woonwagenbewoners en de lokale overheid. Overheidspersoneel voelt zich veilig tijdens werkzaamheden op de woonwagenlocaties.	Reeds in 2018 gerealiseerd. De relatie met de woonwagenbewoners is verder verbeterd. Daarnaast heeft de participatie van de woonwagenbewoners in verschillende overleggen ervoor gezorgd dat er met mensen gesproken wordt en niet over mensen.
2.	Een normale relatie tussen woonwagenbewoners en omwonenden.	De aanpak uit het integraal woonwagenbeleid heeft in algemene zin gezorgd voor een verbeterde relatie tussen woonwagenbewoners en omwonenden.
3.	Onderhoud en beheer op gebied van wonen ondergebracht bij een woningstichting.	De voorbereidingen voor de overdracht zijn afgerond. Naar verwachtingen worden in 2021 de eerste locaties overgedragen.
4.	We kennen de woonwagenbewoners en daar waar mensen wonen, staan zij ook ingeschreven	Gerealiseerd
5.	Minder PGB’s in geld uitgekeerd voor ondersteuning door het sociale netwerk van woonwagenbewoners, omdat we inzetten op passende ondersteuning door professionals voor hen die zorg nodig hebben;	Gerealiseerd. Er lopen geen PGB’s meer binnen de Jeugd of Wmo. Zorg welke past bij de problematiek wordt ingezet door professionele aanbieders (Zorg in Natura). De overige zorgarrangementen zijn geëvalueerd.
6.	Een toekomstperspectief voor jongeren.	Participatie- en werktrajecten zijn opgestart. Aan Vidar is extra aandacht voor jongeren gevraagd. Het thema toekomstperspectief jongeren staat op de agenda van het SBOS.
7.	Een betere acceptatie van Sinti in de Steinse gemeenschap.	In 2020 is door PIW en het SBOS een project opgesteld waarbij creëren van begrip en acceptatie de kernwoorden zijn. Door de Corona-pandemie heeft de uitvoering hiervan nog niet plaatsgevonden.
8.	Minder bijstandsuitkeringen. Er wordt geen fraude meer gepleegd met bijstandsuitkeringen.	Gerealiseerd. De integrale aanpak zorgt voor een verlaging van het misbruik van uitkeringen. Daarnaast wordt kritisch

		gekeken naar de mogelijkheid om vorderingen te innen.
9.	Woonwagenbewoners participeren in de Steinse maatschappij en genereren inkomen uit arbeid.	Er is stevig ingezet op participatie waardoor deze doelstelling is behaald. Voor enkele bewoners is het gelukt om inkomen uit arbeid te genereren. Doordat het onderdeel participatie volledig geïncorporeerd is in de reguliere bedrijfsvoering blijft de doelgroep gemonitord.
10.	Een verzorgde fysieke buitenruimte, op het zelfde niveau als de rest van Stein.	Gerealiseerd. In 2019-2020 is samen met de woonwagenbewoners gekeken naar uitbreiding van de kwaliteitsverbetering in het fysieke domein.
11.	Goede woningen welke passen in de wijk, waarin mensen goed wonen, gezond zijn en zich veilig voelen. Woonwagenlocaties waar ook niet-woonwagenbewoners normaal kunnen passeren. Illegale bouwwerken komen niet meer voor en het bestemmingsplan wordt nageleefd.	Deels gerealiseerd en nog in ontwikkeling of in uitvoering. Thema wordt integraal opgenomen in het onderwerp overdracht woonwagenstandplaatsen én bij eventuele uitbreiding van de standplaatsen.
12.	Aanzienlijk minder criminaliteit.	Gerealiseerd door de integrale aanpak. Regelmatige en consequente controle en handhaving blijft nodig.

9 Aanbevelingen

Organisatie

- De projectfase afsluiten en het integraal woonwagenbeleid voortzetten in de reguliere bedrijfsvoering;
- De integrale aanpak voortzetten en door ontwikkelen;
- Het integraal werkproces voortzetten en door ontwikkelen;
- Rapportage voortgang aan de Raad (2 maal per jaar), alsmede het presidium (2 maal).

Wonen

- Zorgen voor regelmatig (bouwtechnisch) toezicht op alle locaties;
- Voortzetten overdracht woonwagenlocaties naar de woningcorporaties.

Fysiek Domein

- De huidige werkwijze voortzetten en blijven kijken naar mogelijke verbeteringen van de leefbaarheid op en rondom de woonwagenlocaties.

Veiligheid & Handhaving

- Driehoek woonwagenzaken handhaven;
- Handhavingsdossiers (verder) oppakken in lijn met overdracht;
- Door ontwikkelen handhavingsinstrumenten in lijn met bestuurlijke aanpak.

Zorg & Participatie

Participatie

- Monitoren borging participatie in reguliere bedrijfsvoering;
- Onderzoeken op welke manier het uitgebreidere arbeidsinstrumentarium van Vidar kan worden toegepast;

Zorg

- Aandacht houden voor toepassing juiste trajecten;
- Aandacht voor inzet casemanagement jeugd;
- Voortzetten strakke monitoring leerplicht en RMC;

Projecten

- Onderzoeken op welke manier het project toeleiding peuteropvang Sinti 0-5 kan worden gestart;
- Onderzoeken op welke manier het project Kansrijke start (GGD) geïmplementeerd kan worden;
- Verdere ontwikkeling rol Sinti Bewonersoverleg Stein als belangenvertegenwoordiging.

Financiën

- Het resterende budget uit 2020 na de formele projectfase beschikbaar te houden voor uitvoering van het integraal woonwagenbeleid binnen de reguliere bedrijfsvoering.

Dat maakt Stein voor mij…

Gemeente *Stein*